

Akaan Alkkulan ja Kinon asemakaava-alueiden luontoselvitys

YKK 65054

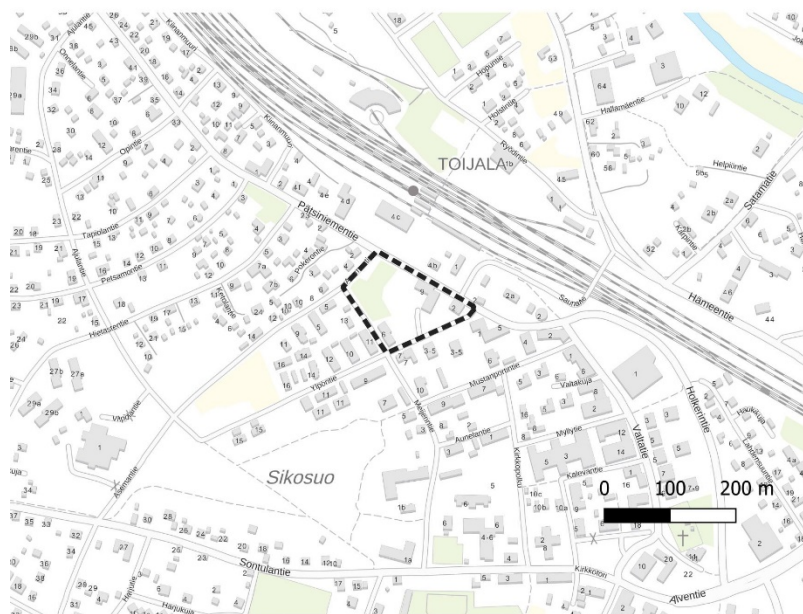
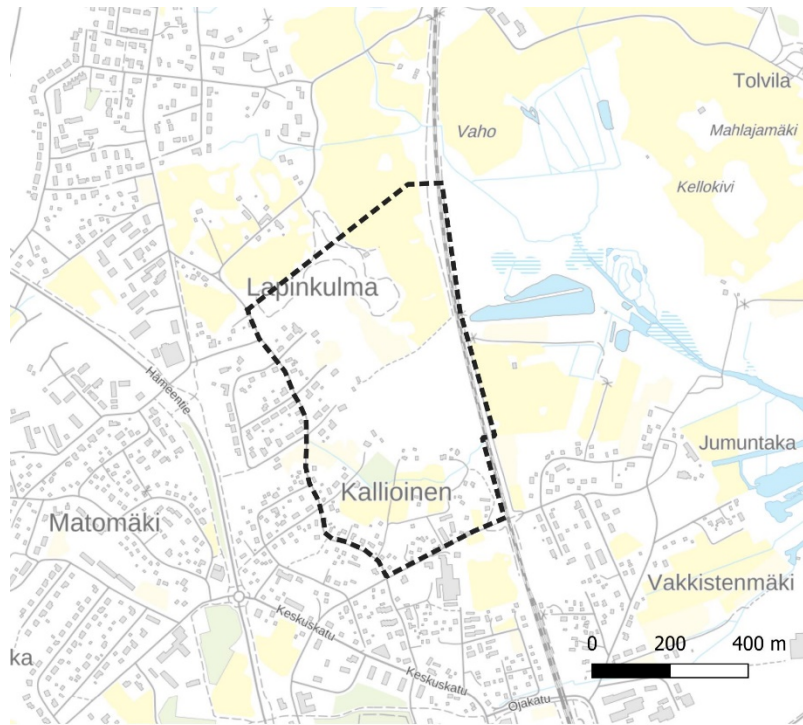
5.11.2019

Sisällys

1	Johdanto	2
2	Aineistot ja menetelmät	3
3	Epävarmuustekijät	3
4	Alueiden yleiskuvaus	3
5	Alkkulan selvitysalue.....	3
6	Kinon selvitysalue	9
7	Johtopäätökset	10

1 Johdanto

Tämä luontoselvitys on tehty asemakaavoitusta varten asemakaavan vaatimalla tarkkuudella. Selvityksen tarkoituksena oli selvittää, onko alueilla sellaisia luontoarvoja, jotka vaikuttaisivat vahvasti kaavan suunnittelutyöhön. Kaava-alueet olivat Alkkulan ja Kinon kaava-alueet (kuvat alla).

Selvitysalueet. Yläkuvassa Alkkulan asemakaava-alue ja alakuvassa Kinon asemakaava-alue.

2 Aineistot ja menetelmät

Alueiden maast selvitys tehtiin 15.10.2019. Tällöin alueet käytiin jalan läpi maastossa ja tehtiin mahdollisuuksien mukaan havaintoja koskien alueen lajistoa ja luontotyyppejä. Maastokäynnin yhteydessä tehtiin havaintoja alueiden lintulajeista ja arvioitiin samalla, onko alueilla liito-oravalle soveltuvia elinympäristöjä. Lisäksi tarkastettiin, mitä uhanalaisia luontotyyppejä alueella esiintyy. Selvityksen ja maastotyöt on tehnyt FM biologi Tommi Lievonen Sitowise Oy:stä.

3 Epävarmuustekijät

Luontotyyppien suhteen ajankohta oli niiden selvittämiseksi vielä soveltuva. Linnuston osalta pesimälajiston selvittämiseksi ajankohta oli liian myöhäinen, mutta elinympäristötulkintojen perusteella alueiden linnustollista arvoa oli mahdollista silti arvioida. Liito-oravan osalta suositeltu selvitysajankohta on kevättalvi, mutta elinympäristötulkintojen perusteella on mahdollista arvioida alueiden soveltuvuutta lajille.

4 Alueiden yleiskuvaus

Selvitysalueet sijaitsevat Akaan kunnassa, Viialan keskustan tuntumassa (Alkkula) ja Toijalan keskustassa (Kino). Alkkulan alue on pitkälti virkistyskäytössä ja suureksi osaksi luonnontilaisen kaltaista ympäristöä niiltä osin, kun sitä ei ole jo rakennettu Alueeseen kuuluu peltoja ja virkistysreittejä. Kinon alue on kokonaan puistomaista ja hoidettua kaupunkiympäristöä siltä osin kuin sitä ei ole rakennettu.

5 Alkkulan selvitysalue

Selvitysalueen länsi- ja eteläosa on rakennettua, pientalovaltaista ympäristöä, jossa on edelleen myös pelto- ja niittyalueita. Luoteisosa alueesta on viljelyaluetta. Näiden alueiden väliin jää luode-kaakko-suuntainen metsäselänne. Itäosassa selvitysalue rajautuu pääratiaan.

Alkkulan kaava-alueeseen sisältyy suhteellisen paljon metsäisiä alueita, jotka ovat suureksi osaksi luonnontilaisen kaltaisia, jopa järeääkin puustoa kasvavia ja suhteellisen ravinteisia metsiä. Monin paikoin esiintyy taikanamarjaa ja koiranheittä, yleisilme koko alueen metsäisillä alueilla on rehevä, vaikka paikoin osiin aluetta on istutettukin mm. mäntyä ja lehtikuusta. Jaloja lehtipuita tavataan melkein kaikkialla kaava-alueella, todennäköisesti ne ovat levinneet lähistönasutuksesta, jossa kasvaa paikoin vaahteraa ja tammea.

Vaikka kaava-alueen metsät ovat kauttaaltaan suhteellisen vanhoja, ei alueella esiinny erityisen edustavasti vanhan metsän kokonaisuuksia, joille ovat luonteenomaisia vanhan puuston lisäksi lahopuu sekä puuston erirakenteisuus. Kaava-alueen metsäisessä koillisosassa on hyvinkin jyvää kuusikkoa, osa puusta on yli satavuotiaita. Alueen keskiosassa on peltojen keskellä alue, joka vaikuttaa vanhalta metsälaitumelta. Koko alue on kauttaaltaan virkistyskäytöllisesti arvokasta aluetta, mutta luonnonsuojelulain mukaisia luontotyyppejä, metsälain vesilain mukaisia kohteita ei esiinny.

Alueen linnusto oli tehtyjen havaintojen mukaan tavanomaista, joskaan pesimälajistosta ei ollut mahdollista muodostaa käsitystä havaintojen perusteella. Elinympäristötulkinnan mukaan alue ei ole mitenkään erityisesti linnustollisia arvoja omaava: alueella ei ole laajoja kosteikkoja, suurempia vanhan metsän kokonaisuuksia, erityisen reheviä lehtoja tai karuja kalliomänniköitä.

Muun muassa tammea tavataan alueella paikoin useampiakin puita suhteellisen pienellä alueella, mutta suurin osa puista on taimia tai pienehköjä, alle 10 cm halkaisijaltaan olevia nuoria puita ja varsinaista jalopuulehtoa ei esiinny.

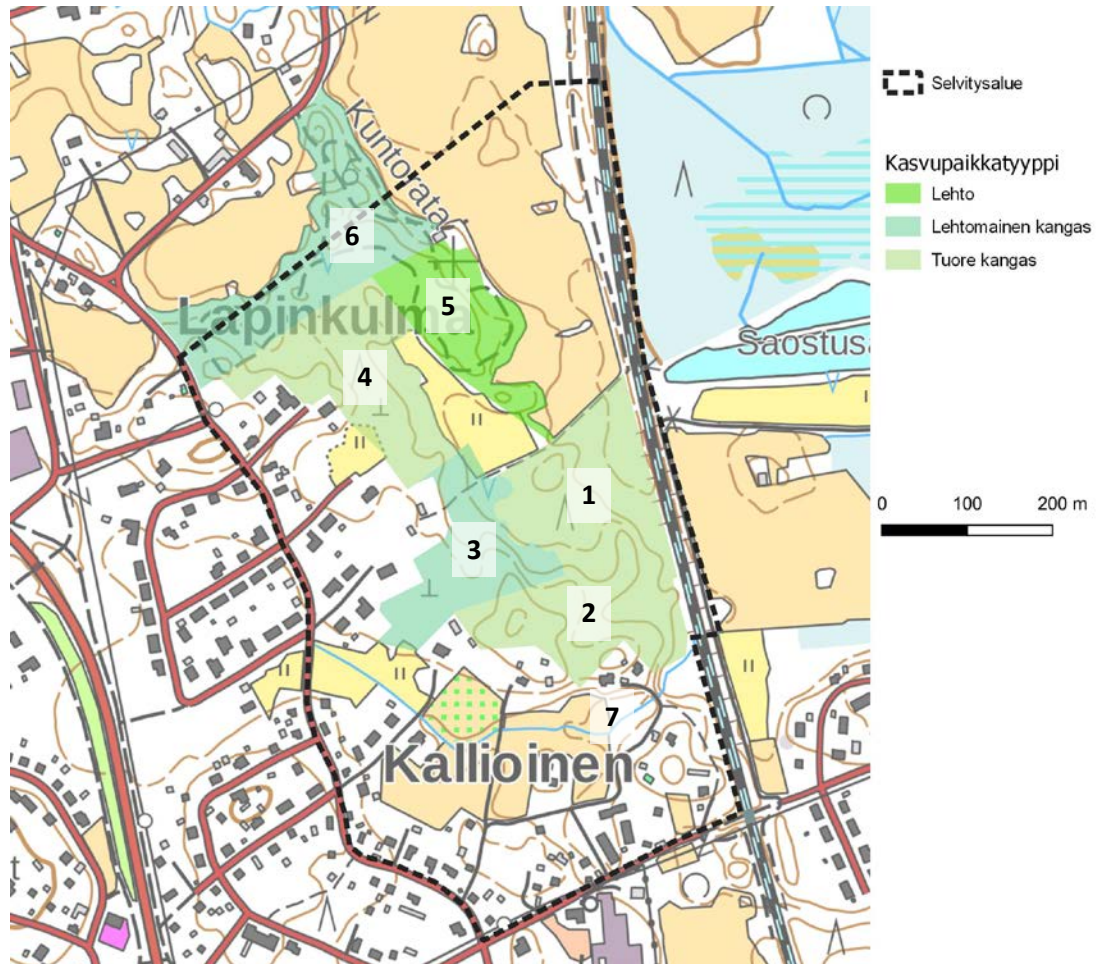
Alkkulan alueen reheväpohjaista metsää, jossa miltei kaikkialla kuusi on valtapuuna.

Alkkulan kaava-alueen metsäisen osan koilliskulmalla kasvavat alueen vanhimmat ja suurimmat kuuset.

Liito-oravan osalta tarkistettiin soveltuviissa kohdissa, näkykö lajin ulostepapanoita sopivissa paikoissa, mutta havaintoja ei tehty. Kaava-alueen luoteiskulmassa Lapinkulman alueella (jossa Tampereentie kääntyy länteen ja risteää Lapinkulmantien kanssa) aivan tien vieressä kasvaa muutamia järeämpiä haapoja, mutta niidenkään juurilta ei papanahavaintoja tehty. Osittain alue voisi sopia lajin elinympäristöksi, mutta ruokailupuuta on verrattain vähän, vaikka paikoin puusto soveltuu ainakin ikänsä ja koostumuksensa puolesta lajin suojapuuksi.

Alla olevassa kartassa on esitetty keskeiset metsäkuviot. Kartan numerointi viittaa kohdekuvauxiin seuraavilla sivuilla.

Selvitysalueen metsien kasvupaikkatyypit ja pääpuulaji. Valkoisena esitetyt alueet ovat pihajä ja pihaympäristöjä, joita ei inventoitu. Numerot viittaavat alla oleviin kohdekohtaisiin kuvauksiin.

Kohde 1: Tuoreen kankaan mäntysekametsä

Istutettu männikkö, joka on suunnilleen 30-vuotiasta, melko nuorta puustoa. Maaperän rehevyydestä kertovat mm. pensaskerroksessa kasvava taikinanmarja ja muutoinkin runsas aluskasvillisuus. Paikoin kasvaa kuusta alispuuna ja kuvion reunamilla enimmäkseen myös koivua. Alueella ei ole erityisiä luontoarvoja. Itäosassa, radan varressa koivu pääpuulaji.

Alueen 1 mäntymetsää lähempää peltoa ja rataa.

Kohde 2: Tuoreen kankaan kuusisekametsä

Alue kasvaa pääosin kuusta, joukossa on myös ilmeisimmin lähialueiden asutusalueelta levinneitä jalopuita (tammi ja vaahtera). Puusto on paikoin suhteellisen vanhaakin, mutta varsinaista luonnonsuojelullista arvoa ei alueella ole. Kangasmetsien uhanalaisille luontotyypeille luonteenomainen lahopuu puuttuu ja puusto on tasarakenteista.

Tuoreen kankaan tasarakenteista kuusikkoa, jossa esiintyy yksittäin vaahteraa ja tammia. Aluskasvillisuus on varpuvaltaista ja sammalpeite on lähes yhtenäinen.

Kohde 3: Lehtomaisen kankaan lehtisekametsä, valtapuuna koivu ja kuusi

Alue on kauttaaltaan sekametsää, jossa paikoin kasvaa enemmän koivua, paikoin enemmän kuusta. Näiden lisäksi alueella on ilmeisesti istutettuja lehtikuusia ja todennäköisesti asutusalueilta levinneitä pieniä tammia ja vaahteroita. Alue on kauttaaltaan rehevää ja lehtomaista.

Koivun ja kuusen lisäksi alueella kasvaa joitakin tammia, vaahteroita ja todennäköisimmin istutettuja lehtikuusia.

Kohde 4: Tuoreen kankaan kuusisekametsä

Vallitsevan kuusikon seassa kasvaa paikoin runsaamminkin lehtipuuta ja myös vaahteraa esiintyy, joskin puut ovat vielä pieniä. Aluskasvillisuus kertoo alueen rehevyydestä ja paikoin pensaskerroskin on melko tiheä.

Kuusi on alueella vallitseva puulaji, mutta myös lehtipuuta esiintyy ja kenttä ja pensaskerros on paikoin tiheä ja ilmentää maaperän rehevyyttä.

Kohde 5: Kuusivaltainen lehto/lehtomainen kangas

Lehtomaista kangasta, jossa esiintyy myös tuoreen lehdon laikkuja. Puusto on kuusivaltaista. Alueella on tehty pieni avohakkuu ja metsässä on virkistykseen käytettyjä polkuja. Kenttäkerros on ruohovaltainen poiketen muista metsistä, joissa varpuvaltaisuus ja peittävä sammal-kerros ovat luonteenomaisia. Lehtolajistona alueella esiintyy mm. koiranheisi, taikinamarja, lehtokuusama, käenkaali ja punaviinimarja.

Lehtomaisen kankaan kuusi(seka)metsää, jossa myös tuoretta lehtoa lehtoa. Lehtolajistoon kuuluu mm. viinimarja, oravanmarja, käenkaali ja koiranheisi.

Kohde 6: Lehtomainen kuusimetsä

Alueen valtapuu on selkeästi kuusi, osa puustosta on iäkkäämpääkin ja vanhempia puita löytyy sieltä täältä. Kuten muuallakin metsäisillä alueilla, myös täällä maaperän rehevyys käy ilmi aluskasvillisuudesta. Osa alueesta on ilmeisesti karumpaa, koska aluskasvillisuus vaihtuu rehevästä ja tiheästä melkein yksinomaan sammaleiseen peitteisyyteen.

Lehtomaisen kankaan, länsiosasta tuoreen kankaan kuusikkoa. Itäosa on rehevämpää, kun taas länsiosassa aluskasvillisuus on vähistä ja lähinnä sammalta.

Kohde 7: Oja

Selvitysalueen poikki virtaava oja on perattu koko matkaltaan. Pääosin oja sijoittuu peltoalueiden ympäristöön ja itäosassa joutomaalle. Ojaan ei liity luontoarvoja eikä sitä voida pitää luonnontilaisen kaltaisena.

Ojan itäosa on osin puustoinen ja osin joutomaata. Länsiosassa oja sijoittuu peltoalueille.

6 Kinon selvitysalue

Kinon alue on kauttaaltaan joko rakennettua ympäristöä tai puistoa. Alueella ei ole luonnon-tilaista tai sen kaltaista aluetta.

*Kinon alue on rakennettua ympäristöä, jonka luoteisosa on puistomaista ympäristöä. Luon-
teeltaan koko alue on rakennettu eikä ns. luonnonympäristöä esiinny ollenkaan.*

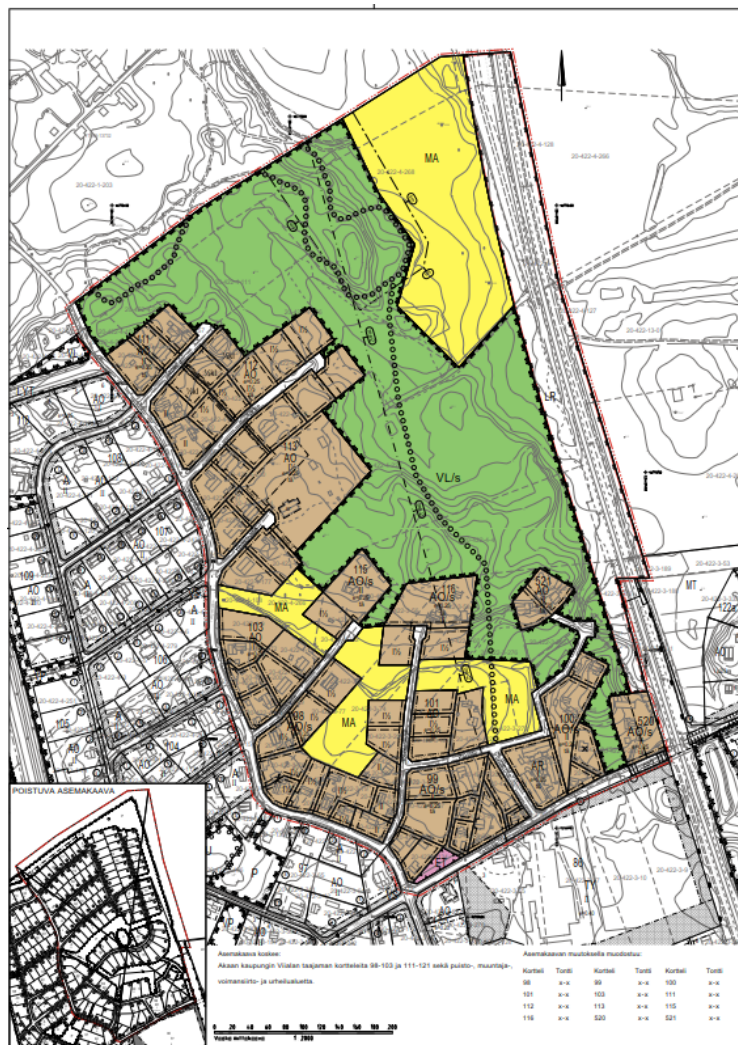

*Alueella on istutettuja omenapuita ja puistopuita, osin alue on puutarhaviljelykäytössä ole-
vaa maata.*

7 Johtopäätökset

Alkkulan alueella esiintyy vanhoja, kuusivaltaisia metsiköitä, joita on osittain käsitelty. Alkkulan metsäalueet ovat kauttaaltaan suhteellisen reheviä. Lahopuuta esiintyy vähän ja metsät ovat suhteellisen tasarakenteisia. Keskiosassa esiintyy lehtoa paikoin. Vaahtera ja tammi ovat jopa yleisiä, mutta niitä esiintyy harvakseltaan ja vielä suhteellisen pieninä puina. Alueella ei esiinny jalopuumetsiköiksi luokiteltavia kohteita.

Kaavassa esitetty maankäyttö säilyttää suurimman osan alueen metsistä virkistyskäyttöalueena. Kaavassa osoitettu maankäyttö turvaa alueen luonnonarvot, jotka koostuvat yhtenäisestä metsäalueesta. Metsäalueeseen ei liity poikkeuksellisia arvoja eivätkä metsät ole uhanalaisiksi luokiteltavia luontotyyppejä lukuun ottamatta lehtoa, joka on uhanalaisuudeltaan vaarantunut.

Alkkulan kaavasuunnitelma.

Kinon alue on kokonaisuudessaan rakennettua ympäristöä, jossa ei esiinny erityisiä luonnonarvoja. Alueella on kookkaita, istutettuja puistopuita, joilla voi olla maisemallista merkitystä. Kinon alueelle ei ole tarve antaa suosituksia maankäytön suunnitteluun.